

Datum: 18.6.2019

OD PRIDELKA DO IZDELKA – DODANA VREDNOST PODEŽELJU

V letu 2018 je bil s strani Lokalne akcijske skupine Gorenjska košarica potrjen projekt z naslovom Od pridelka do izdelka – dodana vrednost podeželju. Projekt sofinancira Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014 - 2020.

Prijavitelj in vodilni partner projekta je Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, ki projekt izvaja skupaj s partnerji Biotehniškim centrom Naklo, Društvom žensk z dežele občine Radovljica in Društvom kmečkih žena Kranj.

Neugodne podnebne razmere onemogočajo intenzivno kmetijsko proizvodnjo. Kmetije so manjšega obsega, prevladuje živinorejska proizvodnja. Na območju LAS Gorenjska košarica so razširjeni tudi travniški sadovnjaki, ki prispevajo k oblikovanju naravne in kulturne krajine. Na terenu se srečujemo s sadovnjaki, ki so ponekod zelo slabo vzdrževani oz. jih kmetije celo podirajo, kar negativno vpliva na naravno floro in favno.

V preteklosti so bile na območju LAS Gorenjska košarica razširjene tudi nekatere vrste žit. V 80. in 90. letih prejšnjega stoletja, je bilo po podatkih Kmetijske svetovalne službe z žiti zasejanih več kot 20% njivskih površin – predvsem v višje ležečih predelih. Danes žit v hribovsko gorskem svetu skoraj ne najdemo več. Na eni strani imamo tako opuščanje travniških sadovnjakov in opuščanje pridelave žit, na drugi strani pa Evropsko politiko, ki jo v Sloveniji izvajamo preko programa Programa razvoja podeželja 2014-2020, ki daje velik poudarek na iskanje novih delovnih mest na podeželju in zaposlovanju ranljivih ciljnih skupin. Osnovna kmetijska dejavnost več ne zadošča za preživetje kmečke družine, zato so družinski člani zaposleni tudi izven kmetije. Ob pojavu krize, v zadnjih letih, predvsem v industriji, so ljudje začeli razmišljati, na kakšen način bi lahko povečali dohodek na kmetiji. Pomanjkljivo znanje, tako teoretično kot praktično, se je izkazalo za velik problem na tem področju, predvsem pri ranljivih ciljnih skupinah.

S samim projektom želimo usposobiti kmetije na območju LAS Gorenjska košarica, na področju teoretičnih znanj z različnih področij (ekonomika, tehnologija, trženje, ...) , uvesti odpornejše sorte žita in sadja, ki so prilagojeni na podnebne spremembe, nova tehnologija pridelave, usposobiti kmetije na področju praktičnih znanj – pekovski izdelki , izdelki iz sadja – novi izzivi v predelavi, vzpodbuditi kmetije k registraciji dopolnilne dejavnosti in s tem odpreti nova delovna mesta na kmetijah, povečati kakovost in pestrost pekovskih izdelkov in izdelkov iz sadja, povečati možnost za vključitev v kratke dobavne verige ter strokovno preveriti kakovosti izdelkov

POTEK PROJEKTA IN AKTIVNOSTI:

Projekt je zasnovan v dveh fazah. Namen projekta je vzpodbuditi in usposobiti ciljne skupine za pridelavo in predelavo sadja in žit na Gorenjskem.

Prva faza se je izvajala od 1. oktobra 2018 in do 31. marca 2019. V tem času smo sodelavci Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj s partnerji v projektu na treh lokacijah že izvedli sklop treh podjetniških delavnic z naslovi Dopolnilna dejavnost – nova priložnost za kmetijo, Davčne obveznosti kmetije z

Projekt sofinancira Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014 - 2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 - 2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Za vsebino aktivnosti je odgovoren KGZS – Zavod KR.

dopolnilno dejavnostjo in Kako bolje prodati svoj pridelek oziroma izdelek. Delavnice so potekale v Gozd Martuljku, Naklem in na Stari Fužini

V začetku leta 2019 je sledil še sklop usposabljanj o travniških sadovnjakih. Izvedene so bile tri delavnice in sicer Primerne sorte in pomen travniškega sadovnjaka za naravno krajino, Načrtovanje in sajenje novega travniškega sadovnjaka ter Oskrba travniškega sadovnjaka med letom in rez sadnega drevja s prikazom na terenu.

Druga faza se je začela z 1.4.2019. V drugi fazi, ki trenutno poteka bodo aktivnosti usmerjene v pridobitev teoretičnih znanj za pridelavo žit in doseganje dodane vrednosti sadja in žit. Predstavljeni bodo kriteriji za registracijo dopolnilne dejavnosti na kmetiji ter s tem ustvarjanje pogojev za nova delovna mesta na podeželju. Na tematiko pridelave žit bodo izvedena različna predavanja na temo ponovnega uvajanja krušnih žit v pridelavo, same tehnologije pridelave različnih sort žit, ekološke pridelave žit ter vključitve v različne sheme kakovosti. Dodano vrednost žitom pa bomo ustvarjali preko usposabljanj z naslovom Kvalitetna surovina-kvaliteten pridelek ter Kako žitom vdahnuti dodano vrednost. Predviden je ogled dobre prakse na kmetiji Pr'Gregorc v Prašah. Biotehniški center Naklo bo v drugi fazi poskrbel še za pridobitev praktičnih znanj na temo predelave sadja in žit v različne izdelke. Izvedenih bo 9 praktičnih delavnic V sklopu teh delavnic bodo udeleženci pridobili znanje o predelavi sadja v različne izdelke, o predelavi žit v pekovske izdelke, obogatili so znanje o zakonodaji, deklaracijah in higieni pri predelavi ter spoznali načine senzoričnega ocenjevanja različnih izdelkov.

Kmetijam, ki se bodo na podlagi pridobljenih znanj v projektu zanimale za odprtje nove dopolnilne dejavnosti na kmetiji in kmetijam, ki o želele le doregistrirati svoje dejavnosti bomo v okviru projekta nudili strokovno pomoč. Ravno tako smo v okviru projekta spodbujali kmetije, da svoje izdelke dajo na ocenjevanje Dobrot slovenskih kmetij na Ptuj. Izvedeno bo tudi senorično ocenjevanje izdelkov iz žita in sadja.

O vseh nadaljnjih aktivnostih vas bomo obveščali na spletni strani : <https://www.kgz-kranj.si/> preko facebook strani KGZS-Zavoda Kranj (@kgzszavodkranj1) ter preko obvestil lokalnih kmetijskih svetovalcev.

V LJUDNO VABLJENI, DA SE UDELEŽITE AKTIVNOSTI V PROJEKTU!

KGZS- Zavod Kranj